

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, КРИМІНОЛОГІЯ, КРИМІНАЛЬНО- ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

УДК 343.13:35.075.5:343.9:336](477)
DOI 10.32755/sjlaw.2022.02.067

Карелін В. В.,

доктор юридичних наук, науковий співробітник науково-дослідного відділу проблем педагогіки у військовій сфері науково-дослідного управління військово-гуманітарних досліджень науково-дослідного центру,

Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0002-6271-2447;

Макаренко О. О.,

аспірант кафедри кримінального, кримінально-виконавчого права та кримінології, Академія Державної пенітенціарної служби, м. Чернігів, Україна
ORCID: 0000-0002-0493-0710

СТАНОВЛЕННЯ БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ

Стаття присвячена науковому аналізу та дослідженню організаційно-правових засад щодо становлення й діяльності Бюро економічної безпеки України. Визначено місце в правоохоронній системі Бюро економічної безпеки України як центрального органу виконавчої влади, на який покладаються завдання щодо протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави.

Ключові слова: Бюро економічної безпеки України, аналітична функція, правоохоронний орган, ризики у сфері економіки, Рада громадського контролю, превенція економічних правопорушень, підслідність.

Постановка проблеми. На сьогодні в Україні здійснюється реформування економічної складової правоохоронних органів та створення абсолютно нового органу Бюро економічної безпеки України (далі – БЕБ України), на який покладаються завдання щодо протидії правопорушенням, що посягають на функціонування фінансової системи держави. Передумовою створення ор-

гану, який би здійснював запобігання правопорушенням у сфері фінансів, став неефективний наявний механізм протидії виявам економічної злочинності в Україні. Ліквідація Державної фіскальної служби – це кінцевий етап реформи податкових органів в Україні. Створення БЕБ України з метою боротьби з кримінальними правопорушеннями у фінансовій сфері є кроком до розбудови сильної, незалежної країни та пріоритетною вимогою Міжнародного валютного Фонду, яка була внесена до Меморандумів про економічну та фінансову політику за 2017 та 2018 рр.

Хоча Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про Бюро економічної безпеки України», проте через низку організаційних питань цей орган не запрацював вчасно, а кінцевий термін його запуску було перенесено ще на два місяці. Без усунення низки недоліків повноцінний запуск роботи БЕБ України може бути відтерміновано ще не на один місяць.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-правовою основою дослідження запобігання кримінальним правопорушенням у сфері економічної діяльності стали праці М. І. Бажанова, О. М. Бандурки, Ю. В. Бауліна, В. І. Борисова, В. В. Голіни, Н. О. Гуторової, І. М. Даньшина, А. П. Закалюка, В. С. Зеленецького, О. Г. Кальмана, М. І. Мельника, В. О. Навроцького, О. І. Перепелиці, В. В. Сташиса, Є. Л. Стрельцова, В. Я. Тація, В. О. Тулякова, В. І. Шакуна, В. Ю. Шепітька та ін.

Метою статті є дослідження проблемних питань щодо створення та діяльності БЕБ України як суб'єкта запобігання кримінальним правопорушенням у фінансовій сфері в Україні.

Виклад основного матеріалу. 28 січня 2021 року Верховна Рада України ухвалила Закон України, який визначає правові основи організації та діяльності БЕБ України [1].

Так, Законом України «Про Бюро економічної безпеки України» передбачено створення в Україні принципово нового правоохоронного органу – БЕБ України. Таким чином, БЕБ України стане єдиним органом, який здійснюватиме запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття кримінальних правопорушень у сфері фінансів.

Передбачено, що цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування. Однак фактично діяльність

БЕБ України починається з дня оголошення Кабінетом Міністрів України про початок діяльності цього органу, але не пізніше ніж через шість місяців з дня набрання чинності цим Законом.

БЕБ України – це центральний орган виконавчої влади, на який покладаються завдання щодо протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави. БЕБ України є юридичною особою публічного права та здійснює свої повноваження безпосередньо і через територіальні управління [1]. Вищезазначений правоохоронний орган є новим для нашої держави, він замінить органи Податкової міліції, економічні підрозділи в Національній поліції України та Службі безпеки України (далі – СБУ).

Розслідування фінансових зловживань проводила Національна поліція України та СБУ, а фіскальними порушеннями займалася Податкова міліція – спеціалізований підрозділ Державної фіскальної служби (далі – ДФС), що займалася боротьбою з податковими правопорушеннями та є органом досудового розслідування у справах про ухилення від оподаткування та порушення в бюджетній сфері. Тобто були різні органи, які виконували схожу або одну і ту ж функцію. Перетиналися і періодично конфліктували. Часто це призводило до того, що або всі органи займалися одним і тим же, або навпаки: по-справжньому резонансні справи залишалися без уваги, тому що «в семи няньок дитина недоглянута» [2]. Іншою проблемою, про яку воліють не згадувати в офіційних документах, є те, що сучасні органи доволі часто використовують свої повноваження не для боротьби з фінансовими злочинами, а для тиску на бізнес із метою отримання неправомірної вигоди або на замовлення конкурентів.

До прикладу, за даними Офісу генерального прокурора у 2020 році було зареєстровано 910 проваджень за фактом ухилення від сплати податків (ст. 212 Кримінального кодексу України). При цьому підозру було пред'явлено лише у 52 з них, тобто менше ніж 10 %, що свідчить про низький рівень ефективності роботи правоохоронних органів. Також 123 провадження були закриті з підстав, що свідчать про необґрунтованість здійснення розслідування (наприклад, відсутність події або складу злочину). Закриття провадження з таких підстав свідчить або

про неефективність роботи органів досудового розслідування, або про те, що ці провадження від самого початку не переслідували мети розслідування реальних злочинів, а були лише засобом впливу на бізнес [3].

Тому зосередження функцій розслідування економічних злочинів в одному місці – це великий плюс. Створення єдиного органу, який відповідає за економічну безпеку, дає змогу оптимізувати кількісний склад осіб, які виконують цю функцію. Для порівняння: в трьох органах економічними злочинами займалися понад 10 000 осіб [4].

Повна ліквідація податкової міліції та створення нового органу – це складний процес. Так, наприклад, Закон України «Про Бюро економічної безпеки України» регулює процес передачі слідчими податкової міліції матеріалів кримінальних проваджень відповідним прокурорам у вказаних кримінальних провадженнях. Однак питання передачі озброєння, майна, вилучених у ході досудового розслідування речових доказів, архівних справ залишається нормативно неврегульованим [5].

Очевидно, що через велику кількість організаційних питань запуснути роботу БЕБ України не встигають вчасно [6].

Уже багато чого зроблено на шляху до створення БЕБ України. Так, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.08.2021 р. № 977-р призначено Мельника Вадима Івановича Директором БЕБ України строком на п'ять років [7].

Також слід зазначити, що однією з умов запуску БЕБ України є створення Ради громадського контролю (далі – РГК). РГК при БЕБ України – це постійно колегіальний виборний орган, який утворюється для здійснення громадського контролю за діяльністю БЕБ України, налагодження ефективної взаємодії з громадськістю, здійснення інших повноважень, визначених законодавством [1].

Таким чином, 12.09.2021 року на засадах відкритого та прозорого конкурсу шляхом рейтингового інтернет-голосування громадян України було обрано 15 членів РГК терміном на два роки [8].

Так, 21.09.2021 року головою новоствореної РГК громадського контролю при БЕБ України став голова Комітету з питань митного та податкового права Національної асоціації адвокатів України Яків Воронін [9].

22.09.2021 року Кабінет Міністрів України видав розпорядження № 1138-р «Про визначення кількості заступників Директора Бюро економічної безпеки України», яким визначено, що Директор може мати чотирьох заступників, у тому числі одного першого та заступника з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації [10].

Новий орган буде аналітичним і виявлятиме системні злочини, працюючи з базами даних, а не оперативно-розшуковими заходами чи проведенням обшуків в офісах бізнесів. Під час його створення будуть наслідуватися кращі традиції європейців. Щоб уникнути колапсу в системі, передбачено перехідний період. Кримінальні провадження передадуть Генеральній прокуратурі. Коли у штаті БЕБ України буде 30 % працівників, провадження перейдуть до нього [11].

До складу БЕБ України можуть входити підрозділи детективів, дізнання, інформаційно-аналітичні, оперативно-технічні підрозділи, а також підрозділ міжнародного співробітництва та інші підрозділи загальною кількістю не більше 4 000 осіб. У центральний апарат, так і в регіональні відділення буде входити 4 тисячі працівників.

Основними завданнями БЕБ України є: виявлення зон ризиків у сфері економіки шляхом аналізу структурованих і неструктурованих даних; оцінювання ризиків і загроз економічній безпеці держави, напрацювання способів їх мінімізації та усунення; надання пропозицій щодо внесення змін до нормативно-правових актів з питань усунення передумов створення схем протиправної діяльності у сфері економіки; забезпечення економічної безпеки держави шляхом запобігання, виявлення, припинення, розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави; збирання та аналіз інформації про правопорушення, що впливають на економічну безпеку держави, та визначення способів запобігання їх виникненню в майбутньому; планування заходів у сфері протидії кримінальним правопорушенням, віднесеним законом до його підслідності; виявлення та розслідування правопорушень, пов'язаних з отриманням та використанням міжнародної технічної допомоги; складання аналітичних висновків і рекоменда-

цій для державних органів з метою підвищення ефективності прийняття ними управлінських рішень щодо регулювання відносин у сфері економіки [1].

БЕБ України у своїй діяльності відповідно до поставлених завдань буде виконувати такі функції: проводити оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування; здійснювати розшук осіб, які переховуються від органів слідства та суду за вчинення кримінальних правопорушень, зарахованих до його підслідності; здійснювати аналітичне забезпечення досудового розслідування, оперативно-розшукової діяльності; збирати, аналізувати, узагальнювати інформацію щодо кримінальних правопорушень, зарахованих законом до його підслідності, факторів, що їх детермінують, прогнозувати тенденції розвитку негативних процесів кримінального характеру в цій сфері; залучати в межах компетенції на добровільній основі, в тому числі на договірних засадах, кваліфікованих спеціалістів та експертів, у тому числі іноземців; здійснювати правове співробітництво з компетентними органами іноземних держав, з питань проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування, на підставі законів та міжнародних договорів України; за письмовим рішенням Директора БЕБ України або його заступника, погодженим із прокурором, створювати спільні слідчі групи, відповідно до цього Закону, інших законів та міжнародних договорів України; забезпечувати роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників БЕБ України, брати участь у формуванні державного замовлення на підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців у відповідних сферах; формувати аналітичні матеріали з метою оцінювання загроз та ризиків щодо кримінальних правопорушень, зарахованих законом до його підслідності; провадити діяльність із зберігання коштів та іншого майна, на яке накладено арешт; за рішенням Директора БЕБ України, погодженим із прокурором, вимагати від інших правоохоронних органів оперативно-розшукові справи та кримінальні провадження, що стосуються кримінальних правопорушень, зарахованих законом до підслідності БЕБ України, та інших кримінальних правопорушень, які не належать до його підслідності, але

можуть бути використані з метою запобігання, виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень, зарахованих законом до його підслідності; вимагати за рішенням керівника структурного підрозділу органу БЕБ України та одержувати в установленому законом порядку від інших правоохоронних та державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій інформацію, необхідну для виконання повноважень БЕБ України; ознайомлюватись у державних органах, органах місцевого самоврядування з документами та іншими матеріальними носіями інформації, необхідними для запобігання, виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, зарахованих законом до підслідності БЕБ України; ініціювати в закордонних юрисдикційних органах розгляд справ про захист прав та інтересів держави з питань, що стосуються виконання обов'язків БЕБ України, бути представником держави під час розгляду таких справ, залучати з цією метою юридичних радників, зокрема іноземних; за пред'явлення службового посвідчення особи, які мають спеціальне звання, мати право входити безперешкодно до державних органів, органів місцевого самоврядування та зони митного контролю; надсилати державним органам, органам місцевого самоврядування обов'язкові до розгляду пропозиції та рекомендації щодо усунення причин і умов, які сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, зарахованих до підслідності БЕБ України, а також отримувати від цих органів протягом 30 днів інформацію про розгляд таких пропозицій та рекомендацій; вносити подання прокурору про звернення до суду з метою визнання недійсним правочину за наявності підстав, передбачених законом, а також право бути залученим за своєю заявою до таких справ як третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору; одержувати у вигляді довідки від органів прокуратури України та Міністерства юстиції України у триденний строк матеріали, отримані (надані) в рамках надання міжнародної правової допомоги, які стосуються кримінальних правопорушень, зарахованих законом до його підслідності [1].

Незважаючи на те, що до повноважень БЕБ України входить здійснення оперативно-розшукової діяльності та досудо-

вого розслідування, а співробітники БЕБ України, які мають спеціальні звання, уповноважені в межах компетенції застосовувати поліцейські заходи, проте цей орган створюється як аналітичний, а не силовий, хоча він матиме і правоохоронну функцію. Також одними з основних завдань БЕБ України є: виявлення зон ризиків у сфері економіки шляхом аналізу структурованих і неструктурованих даних; оцінювання ризиків і загроз економічній безпеці держави, напрацювання способів їх мінімізації та усунення; збирання й аналіз інформації про правопорушення, що впливають на економічну безпеку держави, та визначення способів запобігання їх виникненню в майбутньому [11].

Завдяки передбаченій законодавством аналітичній функції БЕБ України стане механізмом превенції економічних правопорушень, що дозволить зменшити обсяги тіньових ринків, ризики ведення підприємницької діяльності та водночас мінімізувати втручання в діяльність законотворчого бізнесу [12].

Важливим аспектом діяльності БЕБ України є визначення його підслідності. Так, у Законі України «Про Бюро економічної безпеки України» зазначено, що на нього «покладаються завдання щодо протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави». Проте в українському законодавстві відсутнє нормативне визначення поняття «правопорушення, що посягають на функціонування економіки держави», а також неможливо чітко встановити, які саме правопорушення належать до цієї категорії.

На розгляді Верховної Ради України перебуває законопроект № 3959-1 «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо запровадження діяльності БЕБ України та пов'язаного з цим удосконалення роботи деяких державних правоохоронних органів». Цей законопроект передбачає, що детективи органів БЕБ України здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень, передбачених статтями 199, 200, 203², 204, 205¹, 206, 212, 212¹, 218¹, 219, 220¹, 220², 222, 222¹, 223¹, 223², 224, 229, 231, 232, 232¹, 232², 233 Кримінального кодексу України; статтями 191 (якщо предметом кримінального правопорушення є бюджетне відш-

кодування), 206², 210, 211 Кримінального кодексу України, у разі якщо досудове розслідування таких кримінальних правопорушень не віднесено до підслідності ДБР чи НАБУ та 364 Кримінального кодексу України, за умови, якщо розмір предмета таких кримінальних правопорушень або завданої ними шкоди становить від п'ятисот до двох тисяч розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, та досудове розслідування таких кримінальних правопорушень не віднесено до підслідності ДБР чи НАБУ. Якщо під час розслідування вказаних кримінальних правопорушень будуть встановлені кримінальні правопорушення, передбачені статтями 192, 216, 358, 366, 369 Кримінального кодексу України, вчинені особою, стосовно якої здійснюється досудове розслідування, такі правопорушення можуть розслідуватися детективами органів БЕБ України, у разі якщо досудове розслідування таких кримінальних правопорушень не віднесено до підслідності ДБР чи НАБУ.

Без прийняття цього законопроекту початок діяльності БЕБ України буде неможливий через відсутність визначення підслідності справ детективам цього Бюро.

Висновки. Таким чином, можна дійти висновку, що суспільство давно потребувало створення єдиного органу, який замінить податкову міліцію, економічні підрозділи СБУ та Національної поліції України, органу, який, перш за все, виконуватиме аналітичну діяльність, а не силовими методами здійснюватиме тиск на бізнес.

Підсумовуючи, стає зрозуміло, що процес створення БЕБ України відбувається досить швидко, проте існує низка нюансів, вирішення яких відсуває момент запуску вищезазначеного органу. Від того, наскільки швидко буде затверджено структуру, штатний розпис, положення про структурні підрозділи центрального апарату та територіальних управлінь, посадові інструкції працівників, визначення підслідності детективів, буде залежати, наскільки швидко запрацює БЕБ України. Створення органу, що буде протидіяти правопорушенням, які посягають на функціонування економіки держави, не матиме жодного шансу на успіх, якщо не будуть ретельно опрацьовані організаційно-правові основи його функціонування. БЕБ України має

статі однією зі складових чітко визначеної державної політики у сфері боротьби з економічною злочинністю.

Список використаних джерел

1. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 р. № 1150-IX. Дата оновлення: 09.10.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text> (дата звернення: 11.01.2022).

2. Блажевич С. Навіщо Україні Бюро економічної безпеки. URL: <https://news.finance.ua/ua/news/-/487288/sergij-blazhevych-navishho-ukrayini-byuro-ekonomichnoyi-bezpeky> (дата звернення: 11.01.2022).

3. Створення нового органу фінансових розслідувань. URL: <https://lcf.ua/news/stvorennya-novogo-organu-finansovih-rozsliduvan/> (дата звернення: 11.01.2022).

4. Протидія економічній злочинності: дещо про причини її фактичного згорання в Україні (частина друга). URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/protydiya-ekonomichnij-zlochynnosti-deshho-pro-prychynu-yiyi-faktychnogo-zgortannya-v-ukrayini-chastyna-druga/> (дата звернення: 11.01.2022).

5. БЕБ: кому податкові міліціонери передають справи? URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/204333_beb-komu-podatkov-mltsoneri-peredayut-spravі (дата звернення: 11.01.2022).

6. Мельник каже, що Бюро економічної безпеки не встигають запустити вчасно. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3311783-melnik-kaze-so-buro-ekonomichnoi-bezpeki-ne-vstigaut-zapustiti-vcasno.html> (дата звернення: 11.01.2022).

7. Про призначення Мельника В. І. Директором Бюро економічної безпеки України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.08.2021 р. № 977-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/977-2021-%D1%80#Text> (дата звернення: 11.01.2022).

8. Сформована рада громадського контролю при Бюро економічної безпеки. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2021/09/12/novyna/polityka/stalo-vidomo-xto-uvijshov-hromadskoyi-rady-pri-byuro-ekonomichnoyi-bezpeky> (дата звернення: 11.01.2022).

9. Яків Воронін обраний Головою Ради громадського контролю при Бюро економічної безпеки. URL: <https://unba.org.ua/news/6945-yakiv-voronin-obranij-golovoju-radi-gromads-kogo-kontrolyu-pri-byuro-ekonomichnoi-bezpeki.html> (дата звернення: 11.01.2022).

10. Про визначення кількості заступників Директора Бюро економічної безпеки України: розпорядження Кабінету Міністрів України

від 22.09.2021 р. № 1138-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1138-2021-р#Text> (дата звернення: 11.01.2022).

11. Бюро економічної безпеки: більше жодного дублювання функцій. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3182911-buro-ekonomichnoi-bezpeki-bilse-zodnogo-dubluvanna-funkcij.html> (дата звернення: 11.01.2022).

12. БЕБ та «білий» бізнес співпрацюватимуть для покращення бізнес-клімату в Україні. URL: <https://delo.ua/economuandpoliticsinukraine/beb-ta-bilij-biznes-spivpracjuvatimut-dlja-pokr-386902/> (дата звернення: 11.01.2022).

Karelin V.,

Doctor of Sciences (Law), Scientific researcher of the Department of Scientific Research of Pedagogical Problems in Military Sphere of the Scientific Research Department of Military and Humanitarian Research in the Scientific Research Centre, Military Institute of Kiev National Taras Shevchenko University, Kyiv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-6271-2447;

Makarenko O.,

Post graduate of the Department of Criminal, Criminal and Executive Law and Criminology, Academy of the State Penitentiary Service Chernihiv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-0493-0710

ESTABLISHMENT OF THE BUREAU OF ECONOMIC SECURITY OF UKRAINE AS A SUBJECT OF PREVENTION OF CRIMINAL OFFENSES IN THE FINANCIAL SPHERE

Today Ukraine is reforming the economic component of law enforcement agencies and creating a completely new body of the Bureau of Economic Security of Ukraine, which is tasked with combating offenses that encroach on the functioning of the financial system of the state. The precondition for the establishment of a body to prevent financial offenses was the ineffective existing mechanism for combating economic crime in Ukraine. The liquidation of the State Fiscal Service is the final stage of tax reform in Ukraine. The establishment of the Bureau of Economic Security of Ukraine to combat criminal offenses in the financial sector is a step towards building a strong, independent country and a priority requirement of the International Monetary Fund, which was included in the Memoranda of Economic and Financial Policies for 2017 and 2018.

Although the Verkhovna Rada adopted the Law of Ukraine “On the Bureau of Economic Security of Ukraine”, due to a number of organizational issues the Bureau was unable to work on time, and the deadline for launching the body was postponed for another 2 months. Without eliminating a number of shortcomings, the

full launch of the Bureau of Economic Security of Ukraine may be delayed for more than one month.

Society is in need to create a single body to replace the police, economic units of the Ukraine's Security Service and the National Police, which is a body that will be able to primarily perform analytical activities, rather than using force to put pressure on business.

The process of establishing the Bureau of Economic Security of Ukraine is quite fast, but there are a number of nuances, the solution of which postpones the launch of the Bureau. How quickly the structure, staffing, regulations on the structural units of the central office and territorial offices, job descriptions of employees, determining the jurisdiction of detectives of the Bureau will depend on how quickly the Bureau of Economic Security of Ukraine will work. The creation of a body that will counteract offenses that encroach on the functioning of the state's economy will have no chance of success unless the organizational and legal framework for its functioning is carefully worked out. The Bureau of Economic Security of Ukraine should become one of the components of a clearly defined state policy in the field of combating economic crime.

Key words: *Bureau of Economic Security of Ukraine, analytical function, law enforcement agency, risks in the economic sphere, Council of Public Control, economic offenses prevention, investigation.*

References

1. Ukraine (2021), *On the Bureau of Economic Security of Ukraine*: Law of Ukraine, Verkhovna Rada of Ukraine, Kyiv.
2. Serhii Blashevych: for what Ukraine needs the Bureau of Economic Security (2021), available at: <https://news.finance.ua/ua/news/-/487288/sergij-blazhevych-navishho-ukrayini-byuro-ekonomichnoyi-bezpeky> (accessed 11 January 2022).
3. Creation of a new body of financial investigations (2021), available at: <https://lcf.ua/news/stvorennya-novogo-organu-finansovih-rozsliduvan/> (accessed 11 January 2022).
4. Combating economic crime: something about the reasons for its actual collapse in Ukraine (part two) (2021), available at: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/protydiya-ekonomichnij-zlochynnosti-deshho-pro-prychyny-yiyi-faktychnogo-zgortannya-v-ukrayini-chastyna-druga/> (accessed 11 January 2022).
5. BES: to whom do the tax police hand over cases? (2021), available at: https://biz.ligazakon.net/analytics/204333_beb-komu-podatkov-mлтsoneri-peredayut-spravi (accessed 11 January 2022).
6. Melnyk says that the Bureau of Economic Security does not have time to launch in time (2021), available at: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3311783-melnik-kaze-so-buro-ekonomichnoi-bezpeki-ne-vstigaut-zapustiti-vcasno.html> (accessed 11 January 2022).

7. Ukraine (2021), *On the Appointment of Melnyk V. I. Director of the Bureau of Economic Security of Ukraine*: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine, Cabinet of Ministers of Ukraine, Kyiv.

8. A public control council has been formed at the Bureau of Economic Security (2021), available at: <https://www.slovoidilo.ua/2021/09/12/novyna/polityka/stalo-vidomo-xto-uvijshov-hromadskoyi-rady-pri-byuro-ekonomichnoyi-bezpeky> (accessed 11 January 2022).

9. Iakiv Voronin was elected as the Chairman of the Public Control Council at the Bureau of Economic Security (2021), available at: <https://unba.org.ua/news/6945-yakiv-voronin-obraniy-golovoyu-radi-gromads-kogo-kontrolyu-pri-byuro-ekonomichnoi-bezpeki.html> (accessed 11 January 2022).

11. Bureau of Economic Security: no more duplication of functions (2021), available at: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3182911-buro-ekonomichnoi-bezpeki-bilse-zodnogo-dubluvana-funkcij.html> (accessed 11 January 2022).

12. BES and white business will work together to improve the business climate in Ukraine (2021), available at: <https://delo.ua/economyandpoliticsinukraine/beb-ta-bilij-biznes-spivpracjuvatimut-dlja-pokr-386902/> (accessed 11 January 2022).